

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-1842721-
Konu : GÖRÜŞ (İçkili Yer Bölgesi Hk.)

08/12/2021

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : ..... Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 16.09.2021 tarihli ve 1727554 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile İçişleri Bakanlığı kontrolörü tarafından ..... Belediyesinde yapılan denetim sonucu düzenlenen 16.07.2021 tarihli raporda “..... ilçesi içkili yer bölgesinin İşyeri Açma ve Çalışma Yönetmeliğinin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine uygun olmadığı incelenmiştir. İşyeri Açma ve Çalışma Yönetmeliğinin 10/8/2005 tarih 25902 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanması üzerine ..... Belediye Meclisinin 20.11.2006 tarih 112 sayılı kararı ile içkili yer bölgesi tespitleri yapılmıştır. Yapılan belirleme esnasında Yönetmeliğin otoyolları ve karayollarının her iki tarafında sınır çizgisine iki yüz metreden yakın mesafe içinde içkili yer bölgesi tespit edilemez hükmü göz önünde bulundurulmamıştır.

...
Dolayısıyla yukarıdaki mevzuat hükümlerine uygun şekilde içkili yer bölgesinin belediye meclisince yeniden tespit edilmesi gerekmektedir.” denildiği, ... Belediyesi sınırları ve mücavir alanında bulunan içkili yer bölgesinin 1995 Yılı İçkili Yer Bölgesi Komisyon Kararı ile tespit edildiği, belediye meclisince farklı tarihlerde alınan kararlar ile 1995 yılında belirlenen içkili yer krokisinde güncelleme yapılarak bazı bölgelerin çıkarıldığı belirterek İçişleri Bakanlığı kontrolörü tarafından yapılan denetim sonucu düzenlenen denetim raporu sonucuna göre yapılacak uygulama hususunda tereddüde düşüldüğü belirtilerek konu hakkında Bakanlığımız görüş talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu’nun 6 ncı maddesinin son fıkrasında “Meskûn mahaller ve konaklama yerleri hariç olmak üzere, otoyollardaki ve devlet karayollarındaki yapı ve tesislerde alkollü içki satışına ve tüketimine izin verilmez. Öğrenci yurtları, sağlık hizmeti verilen yerler, spor müsabakası yapılan stadyum ve kapalı spor salonları, her türlü eğitim ve öğretim kurumları, kahvehane, kiraathane, pastane, bezik ve briç salonları ile akaryakıt istasyonlarının mağaza ve lokantalarında alkollü içkilerin satışı yapılamaz.” hükmü,

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun Ek 12 nci maddesinde “Konaklama yerleri ve belediye mücavir alanları hariç olmak üzere, otoyollarda ve Devlet karayollarında yapılacak ve açılacak yapı ve tesislerde alkollü içki satılmasına izin verilmez.” hükmü,

Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satışına ve Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “Perakende, açık alkollü içki satışı ve nargilelik tütün mamulü sunumu ile ilgili işyerlerine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında “Meskûn mahaller ve konaklama yerleri hariç olmak üzere, otoyollardaki ve devlet karayollarındaki yapı ve tesislerde alkollü içki satışına ve tüketimine izin verilmez.” hükmü yer almaktadır.

Öte yandan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde “Bu Yönetmelikte geçen deyimlerden;

...
(g) Umuma açık istirahat ve eğlence yeri: Kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon, kamping ve benzeri konaklama

yerleri; gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler; sinema, kahvehane ve kiraathaneler; kumar ve kazanç kasti olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zeka geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri; internet salonları, lunaparklar, sirkler ve benzeri yerleri,

(h) İçkili yer bölgesi: Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından valilik veya kaymakamlığın görüşü alınarak tespit edilen ve içerisinde şarap ve bira dahil her türlü alkollü içeceğin verilebileceği işyerlerinin açılabilceği bölge,

...
(t) İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri,

... ” şeklinde tarif edilmiştir.

Söz konusu Yönetmeliğin “İşyeri açılması” başlıklı 6 ncı maddesinde “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.

İşyeri ruhsatları yetkili idarelerin en üst amiri veya görevlendireceği yetkili tarafından bu Yönetmelikte öngörülen sürede imzalanır; ruhsat için ayrıca, meclis veya encümen tarafından bir karar alınmaz. Ruhsat, Örnek 5’te yer alan bilgileri içerecek şekilde düzenlenir.

İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.

Bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6’da yer alan alındı belgesi verilir. Ayrıca, başvuru ve beyan formu ile ekli evrakın verilmesi sırasında başvuruyu kabul eden görevli tarafından yapılacak ön incelemede tespit edilen noksanlıklar, müracaat sahibine verilen alındı belgesinde gösterilir. Bu Yönetmelikte belirtilen ruhsatlandırmaya ilişkin süreler eksik belgelerin yetkili idareye verilmesi ile başlar.

16/12/2003 tarihli ve 25318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği ekindeki listede yer alan işletmelerle, birinci sınıf gayrisihhi müessese grubunda yer alan işletmelerin aynı olması durumunda, yetkili idareler ruhsat verirken Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) dosyasında yer alan belgelere göre işlem yapar.” hükmü,

“İçkili yer bölgesinin tespiti” başlıklı 29 uncu maddesinde “İçkili yer bölgesi, mülki idare amirinin genel güvenlik ve asayiş durumu hakkındaki görüşü doğrultusunda belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından tespit edilir.

İçkili yer bölgesi haricinde içkili yer açılmaz.” hükmü,

“İçkili yer bölgesi olarak tespit edilemeyecek yerler” başlıklı 30 uncu maddesinde “İçkili yer bölgesi;

a) Hükümet binaları, hapisane ve ıslah evleri; her türlü mabet, dini kurum ve kuruluşlar; sanat müesseseleri, maden ocakları, inşaat yerleri; patlayıcı, parlayıcı, yanıcı ve benzeri tehlikeli maddeler üretilen, satılan ve depolanan yerler ile gaz dolmuş tesisleri yakınında,

b) Konaklama yerleri hariç olmak üzere, otoyolları ve karayollarının her iki tarafında sınır çizgisine ikiyüz metreden yakın mesafe içinde,

c) Otopark ve otobüs terminallerinde,

d) Resmî ve özel okul binaları, ilk ve orta öğretim öğrencilerinin barındığı öğrenci yurtları ile anaokullarına yüz metreden yakın mesafe içinde, tespit edilemez.

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamına girmeyen eğitim-öğretim kurum ve tesisleri ile öğrenci yurtları ve (a) bendinde belirtilen yerler için mahallî şartlar dikkate alınarak belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından belirli bir mesafe, tayin ve tespit edilir.” hükmü,

“Karar ve krokinin hazırlanması” başlıklı 31 inci maddesinde “Tespit edilen içkili yer bölgesi, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından karar şeklinde tutanağa geçirilir ve karara adres bilgilerinin bulunduğu tasdiklenmiş ölçekli kroki eklenir.” hükmü,

Geçici 1 inci maddesinde “Bu Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce mevzuatına uygun olarak ruhsatlandırılmış bulunan işyerleri yeniden ruhsatlandırılmaz.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinde alkollü içki satışı, sunumu ve tüketimiyle ilgili düzenlemenin Kanun ve Yönetmelik düzeyinde yapılmış olduğu, diğer taraftan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik’te meskûn mahaller de dâhil olmak üzere alkollü içki sunumu yapılan içkili yer bölgesinin tespitine ilişkin düzenlemenin bulunduğu ve Yönetmeliğin yürürlükte olmadığı dönemde tespit edilmiş olan içkili yer bölgeleriyle ilgili alınan kararlar sonucu düzenlenmiş ruhsatların geçerliliğini koruduğu ve buraları yeniden ruhsatlandırmaya gerek bulunmadığı, ancak Yönetmelik’in yürürlüğe girdiği tarihten sonra yeni içkili yer bölgelerinin tespiti ile mevcut içkili yer bölgelerindeki revizyonların Yönetmelik’in cari hükümleri kapsamında belirtilen şartlara uygun olarak yürütülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:

Gereği:

.....Belediye Başkanlığına

Bilgi:

..... Valiliğine

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)